af handelsmæssige, økonomiske eller andre forbindelser, der måtte eksistere mellem sælgeren og køberen, bortset fra den ved selve salget etablerede forbindelse. For at afgøre, om der foreligger en sådan påvirkning, må det undersøges, hvorvidt køberen er handelsmæssigt selvstændig i forhold til sælgeren, og hvorvidt den aftalte pris er væsentligt lavere end de priser, hvortil identiske eller lignende varer på samme tidspunkt sælges i den frie handel til en vilkårlig køber, der driver forretning på samme erhvervsmæssige niveau i Fællesskabets toldområde.

4. **Det er i overensstemmelse med forordning nr. 803/68 at beregne toldværdien ud fra varernes pris ved videresalg, når de videresælges i uændret stand, efter fradrag for samtlige omkostninger, afholdt af køberen/mellemhandleren for aktiviteter i Fællesskabets toldområde og eventuelt for en passende fortjenstmargen.**

O'Keeffe Bosco Koopmans

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. marts 1980.

For justitssekretæren

J. A. Pompe

Assisterende justitssekretær

A. O'Keeffe

Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER FREMSAT DEN 7. FEBRUAR 1980 [1]

Høje Ret.

Denne sag er forelagt Domstolen ved en anmodning om præjudiciel afgørelse fra Tribunal de premiere instance de Bruxelles.

Sagsøgerne i sagen for nævnte ret er SA Caterpillar Overseas, som jeg vil

1 — Oversat fra engelsk.

benævne »Caterpillar Overseas«. Det er et schweizisk selskab med hovedsæde i Genève, og det har, hvad jeg uden at foregribe noget spørgsmål, måske må kalde en filial i Grimbergen i Belgien. Denne filial vil jeg simpelt hen benævne »Grimbergen«. Caterpillar Overseas er et datterselskab af Caterpillar Tractor Co., den kendte amerikanske producent af maskiner og udstyr til bygge- og anlægsarbejder, som jeg vil kalde »Caterpillar Tractor«.

Sagsøgte er i forelæggelsesdommen benævnt »den belgiske stat, ved finansministeren, hvis fagområde omfatter forvaltningen af told og forbrugsafgifter«. Jeg vil henvise til denne myndighed som »sagsøgte«.

Tvisten mellem parterne vedrører metoden til ansættelse af toldværdien for reservedele til Caterpillar maskiner, der leveres af Caterpillar Tractor til Grimbergen. Sagen er anlagt af Caterpillar Overseas med påstand om, at sagsøgte tilpligtes at tilbagebetale beløb, som Caterpillar Overseas har betalt med forbehold, og som repræsenterer for meget erlagt told i forhold til det af Caterpillar Overseas påståede korrekte beløb, idet det belgiske toldvæsen ifølge Caterpillar Overseas har ansat værdien af de pågældende reservedele for højt. De beløb, der står på spil, er meget betydelige. Da sagen blev anlagt, blev de anslået til ca. 16 mio BFR, og de stiger for hver dag, som indførslerne fortsætter. Under den mundtlige forhandling for Domstolen blev det oplyst, at de på denne dato beløb sig til 100 millioner BFR.

Indlæggene i sagen for den nationale ret viser, at parterne næsten fra begyndelsen var enige om, at der skulle forelægges Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af fællesskabslovgivningen om ansættelse af varers toldværdi. Efter nogen diskussion frem og tilbage blev parterne enige om formuleringen af spørgsmålene, og de blev i den således aftalte form forelagt Domstolen af den nationale ret.

Der er seks spørgsmål, tre af dem betegnes som »generelle« og tre som »mere specielle«. Spørgsmålene følger efter en begrundelse, der redegør for de faktiske omstændigheder, som Domstolen anmodes om at lægge til grund ved besvarelsen af spørgsmålene.

Jeg tvivler ikke om, at Domstolen er forpligtet til at besvare spørgsmålene på grundlag af disse faktiske omstændigheder. I »begrundelsen« er alle rigtige navne imidlertid udeladt. Navnene Caterpillar Tractor, Caterpillar Overseas og Grimbergen er erstattet af symboler, og navnene på de berørte lande er erstattet af beskrivelser: Således bliver De forenede Stater til »et oversøisk tredjeland«, Schweiz bliver »et europæisk land uden for Det europæiske økonomiske Fællesskab« og Belgien bliver til »en af Fællesskabers medlemsstater«. Symbolerne bruges ikke i de »generelle« spørgsmål, men de anvendes i de »mere specielle« spørgsmål. På den måde får de »mere specielle« spørgsmål et anstrøg af at være rene fællesskabsretlige spørgsmål snarere end spørgsmål, hvis besvarelse kræver, at fællesskabsretten anvendes på sagens faktiske omstændigheder.

Det er ikke den første sag, hvor man har benyttet sig af denne fremgangsmåde. Den blev brugt i sagerne 51/75, 86/75 og 96/75 (*EMI*-sagerne, Sml. 1976, s. 811, 871 og 913), hvor Domstolen nægtede at anvende symbolerne i sine

svar. Jeg mener heller ikke, at Domstolen bør bruge dem i denne sag. Jeg er naturligvis opmærksom på det anbringende, som blev fremsat af Caterpillar Overseas' advokat om, at Domstolen bør bestræbe sig på at give svar, der hjælper den forelæggende ret så meget som muligt. Jeg ser heller ikke bort fra de kilder, han nævnte for at belyse, at Domstolen, blandt andet i sager om ansættelse af told, om nødvendigt er gået i detaljer. Imidlertid er jeg også opmærksom på advarslen fra Kommissionens juridiske repræsentant om, at Domstolen ikke i forbindelse med en anmodning om en præjudiciel afgørelse må falde for fristelsen til at anvende fællesskabsretten på sagens faktiske omstændigheder.

Derfor går jeg ud fra de faktiske omstændigheder i »begrundelsen«, men samtidig sætter jeg de rigtige navne ind i stedet for symbolerne og i stedet for beskrivelserne af landene.

Caterpillar Tractor fremstiller og forhandler under sit varemærke »Caterpillar« maskiner og reservedele til disse maskiner. Selskabet køber også hos uafhængige leverandører reservedele til de maskiner, som det fremstiller, og forhandler dem. Grimbergen er et ekspeditionscenter for reservedele.

Reservedele bestilles på Grimbergens initiativ hos Caterpillar Tractor, hos andre datterselskaber under Caterpillar Tractor eller hos andre selskaber, som er tilknyttet dette. Sælgerne sender dem direkte til Grimbergen, som modtager dem ved indførslen til Belgien. De oplagres og behandles af Grimbergen og videresælges endelig enten til forhandlere, der har indgået forhandlerkontrakter med Caterpillar Overseas, eller direkte til kunder. Prisen afhænger af købernes erhvervsmæssige niveau. Disse salg finder sted såvel i Fællesskabet, som i europæiske lande uden for Fællesskabet, i Mellemøsten og i Afrika. Når salg finder sted uden for Fællesskabet, bliver delene ikke belagt med fællesskabstold og vedrører ikke nærværende sag. I øvrigt kontrolleres indførslerne af det belgiske toldvæsen, og Grimbergen råder over et toldoplag i Belgien. Under udøvelsen af sin virksomhed varetager Grimbergen især følgende ansvarsområder sit forretningssted:

— beregning af alle sine kunders behov, herunder forhandlernes,

— sikring af, at der i tide bestilles lagerbeholdninger, og at de opretholdes på det nødvendige niveau,

— sikring af hurtig levering til sine kunder, hvoraf størsteparten køber reservedele for at videresælge dem til deres egne kunder.

Forhandlere og andre kunder bestiller deres reservedele hos Grimbergen. Grimbergen modtager ordrerne og effektuerer dem, idet det leverer varerne og fakturaerne til køberne. Køberne betaler disse fakturaer direkte til Caterpiller Overseas, som varetager inddrivelsen af fordringer fra kunderne og krediterer Grimbergen's regnskab de således inddrevne beløb.

Grimbergen har lokaler, der optager 5,4 ha, og har mere end 640 ansatte, hvoraf 240 varetager administrationen af Grimbergen. Det nyder stor selvstændighed i sine dispositioner, skønt det er en filial af Caterpillar Overseas, som indgår

forhandleraftalerne med forhandlerne for de produkter, som sælges under mærket »Caterpillar«.

Grimbergen er registreret i »Registre du commerce« (handelsregisteret) i Belgien, og er en »succursale« (filial) i henhold til dette lands selskabslovgivning. Det frembyder alle de karakteristika, der er forbundet med en stabil virksomhed i dette ords betydning i belgisk skattelovgivning og i traktaterne om dobbeltbeskatning af OECD-typen, såvel som i henhold til de handels- og venskabstraktater, samt traktater om søfart, som Belgien har indgået. Ydermere behandles det som en stabil virksomhed i det land, som opkræver direkte skat af de fortjenester, der følger af dets virksomhed som filial af Caterpillar Overseas. Derfor fører det selvstændigt regnskab, som var det et selvstændigt retssubjekt.

Ifølge Caterpillar Overseas fastsættes den pris, som det køber reservedele til, ved, at der til Caterpillar Tractors' produktionsomkostninger lægges ca. 50 % af den konsoliderede fortjeneste, som Caterpillar Tractor og Grimbergen har opnået ved salg af reservedele til uafhængige købere. I denne beregning omfatter Caterpillar Tractor produktionsomkostninger ikke blot omkostningerne ved produktion af reservedele, eller omkostningerne ved køb, når delene købes som færdigvarer, men også det samlede beløb til udgifter ved behandling, administration samt generelle omkostninger. Sagsøgte erklærede sig ude af stand til at efterprøve de regnskabsmæssige oplysninger, som er påberåbt til støtte for dette anbringende, men de spørgsmål, som er blevet forelagt Domstolen, er stillet ud fra den antagelse, at anbringendet er rigtigt, idet retten forbeholder sig ret til, om fornødent, at lade det efterprøve af sagkyndige. Ifølge Caterpiller Overseas svarer prisen mindst til de priser, der normalt betales for dele af samme art i salgsorganisationer på samme niveau som lignende hoveddistributionsvirksomheder, hvor de ikke indgår i den samme gruppe som sælgeren/leverandøren.

Caterpillar Overseas gør gældende, at denne pris, forhøjet med omkostningerne ved levering til Grimbergen, er toldværdien. »Begrundelsen« slutter med en sætning om, at det belgiske toldvæsen på den anden side mener, at dette beløb skal forhøjes med 20 %, eller alternativt, at toldværdien skal være den pris, som Grimbergen anvender over for forhandlere, med fradrag af omkostninger ved levering, oplæggelse og bevarelse af varerne på Fællessakabets toldområde. Under den mundtlige forhandling oplyste sagsøgtes advokat som svar på et spørgsmål fra Domstolen, at denne sætning ikke er en helt præcis gengivelse af sagsøgtes påstand. Sagsøgte gjorde ikke gældende, at der findes disse alternative metoder til ansættelse af varernes toldværdi. Sagsøgte havde anvendt den »deduktive metode« ved at bruge de priser, som Grimbergen havde anvendt ved videresalg, som udgangspunkt for en beregning, og denne beregning havde givet toldværdien, der lå ca. 21,5 % over de priser, som Caterpillar Overseas havde betalt til Caterpillar Tractor. Disse 21,5 % var blevet rundet ned til 20 %.

Det første af de generelle spørgsmål, der er forelagt Domstolen, er således affattet:

»Når artikel 9 i forordning nr. 803/68 bestemmer, at 'den pris, der er betalt eller skal betales, kan godkendes' (på

visse betingelser) 'som toldværdi', giver den da en definition af toldværdien, som er uafhængig af eller forskellig fra den definition af 'normalprisen', som gives i artikel 1, eller er den en undtagelse fra sidstnævnte artikel?«

Caterpillar Overseas, sagsøgte og Kommissionen, på hvis vegne der blev afgivet indlæg for Domstolen, udtalte enstemmigt, at dette spørgsmål bør besvares benægtende. Jeg er enig. Jeg behandlede forholdet mellem artiklerne 1 og 9 i forordning nr. 803/68 i mit forslag til afgørelse i sag 91/74, *HZA Hamburg Ericus* mod *Hamburger Import Kompanie* (Sml. 1975, s. 652), i sag 1/77, *Bosch* mod *HZA Hildesheim* (Sml. 1977, s. 1483), og mest udtømmende og senest i sag 38/77, *Enka* mod *Inspecteur der invoerrechten en accijnzen* (Sml. 1977, s. 2217). Jeg skal afstå fra et gentage, hvad jeg udtalte der. Kort fortalt forholder det sig således, at ifølge artikel 1 er toldværdien i alle tilfælde den »normalpris«, som denne artikel, sammenholdt med artiklerne 2 til 8, definerer. Artikel 9 anerkender, at i praksis, når de importerede varer sælges ved et »bona fide«-salg, kan den pris, der er betalt eller skal betales ved dette salg, med forbehold af passende beskyttelsesforanstaltninger og reguleringer, normalt betragtes som en gyldig angivelse af normalprisen, og således anvendes som ansættelsesgrundlag. Som det bestemmes i de forklarende bemærkninger — udstedt af Toldsamarbejdsrådet i medfør af Bruxelles-konventionen om ansættelse af varers toldværdi — »er den pris, der er betalt eller skal betales i medfør af en kontrakt, der opfylder samtlige de i definitionen fastlagte betingelser, kun den praktiske gennemførelse af det heri udtrykte begreb«.

Da det forholder sig således, bliver andet og tredje »generelle« spørgsmål ikke aktuelle, idet de kun er stillet ud fra den antagelse, at det første spørgsmål skal besvares bekræftende.

Jeg vil vende mig til de »mere specielle« spørgsmål. I min gengivelse af disse vil jeg ligesom ved »begrundelsen« erstatte symbolerne med rigtige navne.

Med denne ændring lyder det første »mere specielle« spørgsmål således:

»Kan den af Caterpillar Tractor fakturerede pris (fob afgangshavn) uden anden justering end omkostningerne ved levering til Grimbergen anses for den pris, der udgør toldværdien i henhold til artikel 9 i forordning nr. 803/68, når henses til den i forordning nr. 603/72 foreskrevne betingelse, og kan det især antages:

a) *at* denne pris på aftaletidspunktet svarer til den pris, varen vil indbringe ved et salg på det åbne marked mellem en køber og en sælger, der er indbyrdes uafhængige,

b) *at* salgene sker til en køber, som er etableret inden for Fællesskabets toldområde?«

Dette spørgsmål er affattet således, at det giver anledning til en bemærkning om, at hvis den fob-pris, som Caterpillar Tractor anvender, skal bruges som ansættelsesgrundlag, så skal denne pris ikke forhøjes med omkostningerne ved levering helt til Grimbergen, men kun omkostningerne ved levering til havnen eller andet sted, hvor varerne bliver indført i Fællesskabets toldområde, se

artikel 1, stk. 2, og artikel 6 i forordning nr. 803/68.

For så vidt angår bispørgsmålene a) og b), mener jeg, ligesom Kommissionen, at det er hensigtmæssigt først at behandle bispørgsmål b). Dette blev gjort til genstand for en indviklet drøftelse for Domstolen, men efter min mening er det i virkeligheden meget simpelt.

Præamblen til forordning nr. 603/72 fastslår bl.a.:

»af disse bestemmelser [i artikel 1 i forordning nr. 803/68] kan sluttes, at normalprisen begrebsmæssigt forudsætter et salg, som er blevet afsluttet med henblik på at indføre varerne i Fællesskabets toldområde og at lade dem gå ind i Fællesskabets økonomi,

konstateringen af de kendsgerninger, som er nødvendige, for i praksis at anvende de ovennævnte principper vil kun kunne ske, når den pris, der er betalt eller skal betales, og som opgives som grundlag for ansættelsen af toldværdien, er faktureret til en køber, der er bosat i Fællesskabets toldområde; som en sådan kan en køber anses, som dér har sin bopæl eller sit forretningssted«.

Artikel 1 i forordningen bestemmer:

»Ved anvendelsen af bestemmelserne i Rådets forordning (EØF) nr. 803/68 af 27. juni 1968 . . . og med forbehold af andre i nævnte forordning fastsatte betingelser kan den pris, der er betalt eller skal betales, kun lægges til grund som toldværdi, når den er faktureret til en i Fællesskabets toldområde bosat køber.«

Således kan den pris, der er betalt eller skal betales ved en disposition, kun lægges til grund ved ansættelsen af varens toldværdi, hvis:

i) det drejer sig om et salg, og

ii) køberen er bosat i Fællesskabets toldområde — og han vil blive anset som bosat, hvis han »har sin bopæl eller sit forretningssted« i Fællesskabet.

Jeg er naturligvis enig med Kommissionen i, at et sådant forretningssted skal være et virkeligt centrum for erhvervsmæssig aktivitet, og ikke hvad Kommissionen kaldte »un établissement fictif« (en fiktiv virksomhed). Kommissionen fik inspiration af præamblens henvisning til konstateringen af »de kendsgerninger, som er nødvendige, for i praksis at anvende de ovennævnte principper«, idet den gjorde gældende, at det pågældende forretningssted må være et forretningssted, hvor der føres regnskaber og bilag, der gør det muligt for toldmyndighederne at efterprøve de oplysninger, de får, om den pris, der er betalt eller skal betales. Det forekommer meget sandsynligt, at forordningens forfattere har haft et sådant formål for øje, men jeg mener ikke, at man ud fra forordningens knappe affattelse kan udlede et klart krav om, at der skal føres så omhyggelige regnskaber og bilag, at de har retsvirkninger. Imidlertid mener jeg, at man af forordningens ordlyd kan udlede, at hvor det omhandlede forretningssted er en filial, skal salget, for at opfylde forordningens krav, finde sted for denne filials regning.

På sagsøgtes vegne blev det gjort gældende, at forordningens betingelser ikke var opfyldt på dette punkt, idet Caterpillar Overseas, køberen, er et schweizisk selskab, som bl.a. har hovedsæde og »administration fianciere« (økonomisk forvaltning) uden for Fællesskabet, og fordi det er et datter-

selskab af Caterpillar Tractor, som også er etableret uden for Fællesskabet. Sagsøgte hævdede, at det er utilstrækkeligt, at Caterpillar Overseas har en filial, nemlig Grimbergen, i Fællesskabet.

Sagsøgte bestred imidlertid ikke, at Grimbergen er en filial (forstået som et virkeligt forretningssted) i Fællesskabet, og at det tilhører Caterpillar Overseas. Sagsøgte hævdede heller ikke, at et selskab, for så vidt angår forordning nr. 603/72, kun kan have ét forretningssted.

Til syvende og sidst er parterne ikke uenige på de to afgørende punkter. Dispositionerne mellem Caterpillar Tractor og Caterpillar Overseas er salg, og Caterpillar Overseas har et virkeligt forretningssted og er derfor etableret i Fællesskabet.

Da det forholder sig således, mener jeg ikke, at jeg behøver at komme ind på de subsidiære spørgsmål, som blev lagt frem til drøftelse, såsom hvorvidt Grimbergen, selv om det kun er filial i Caterpillar-gruppen, kan betragtes som »køber« i medfør af forordning nr. 603/72.

Jeg vil vende mig til bispørgsmål a).

På et tidspunkt syntes det at være en del af sagsøgtes anbringender, at et salg mellem forbundne selskaber aldrig kan være ansættelsesgrundlag i medfør af artikel 9 i forordning nr. 803/68. Under den mundtlige forhandling oplyste sagsøgtes advokat efter visse betænkeligheder, og som svar på et af mine spørgsmål, at denne opfattelse ikke indgik i sagsøgtes anbringender. Man var således også enig på dette punkt, og jeg behøver ikke at behandle det udførligt. Advokaten har efter min mening fuldstændig ret. Toldsamarbejdsrådet har udtrykkeligt i sine forklarende bemærkninger til Bruxelles-konventionen accepteret, at et salg mellem forbundne selskaber kan anvendes som ansættelsesgrundlag (se de forklarende bemærkninger kap. VIII) og særligt »Study nr. 5« (Bilag I til Kommissionens indlæg). Det blev udtrykkeligt accepteret af Bundesfinanzgericht i en afgørelse af 13. juli 1960 (VII 99/55 U), som advokaten for Caterpillar Overseas henviste til. Som det blev påpeget af Kommissionen, fremgår det ydermere forudsætningsvist af ordlyden af artikel 2, stk. 1, litra 2, stk. 1, litra b), og artikel 9, stk. 1, litra b), i selve forordning nr. 803/68.

Det blev gjort gældende på Caterpillar Overseas' vegne, at den pris, der er betalt eller skal betales, altid skal bruges som udgangspunkt ved ansættelsen af varers toldværdi, medmindre der er særlige grunde til ikke at anerkende den. Dette forekommer mig at være et forbløffende standpunkt. Tag denne sags faktiske omstændigheder. Vi ved, eller i alle tilfælde opfordres vi til at gå ud fra, at gruppefortjenesten deles lige mellem Caterpillar Tractor og Caterpillar Overseas. Men vi ved ikke, og vi opfordres ikke til at forestille os, hvorvidt enten Caterpillar Tractor eller Caterpillar Overseas havde kunnet sikre sig en større del af fortjenesten, dersom de havde handlet uafhængigt af hinanden. Først når dette spørgsmål — som natur-

ligvis er et faktisk spørgsmål — besvares benægtende, kan det siges, at betingelserne i artikel 9, stk. 1, litra b), i forordning nr. 803/68 er opfyldt, dvs., at den pris, der er betalt eller skal betales af Caterpillar Overseas til Caterpillar Tractor »på aftaletidspunktet svarer til priser, der er kommet i stand ved et salg på det åbne marked mellem en køber og en sælger, der er indbyrdes uafhængige«. Dette faktiske spørgsmål kan kun afgøres af de kompetende belgiske retter, og derfor vil jeg ikke optage Domstolens tid med at behandle det omfangsrige bevismateriale, som Caterpillar Overseas fremlagde herom.

Så vidt jeg kan se, er der intet i Bruxelles-konventionen eller i det, som Toldsamarbejdsrådet i medfør af konventionen har offentliggjort, som støtter Caterpillars påstand. Tværtimod nævner Toldsamarbejdsrådet i de forklarende bemærkninger kap. VIII (s. 64-65) under »Dispositioner, som efter deres art ikke kan føre til priser, der kan godkendes som ansættelsesgrundlag«, bl.a. »Indførsler, der foretages af et firma, der i forretningsmæssig henseende er forbundet med leverandøren (datterselskab ...)« og det udtales om et salg mellem således forbundne firmaer »det må undersøges, om dispositionen kan betragtes som et salg, der er indgået til en pris, der kan godkendes som ansættelsesgrundlag«. Efter min mening strider opbygningen og ordlyden af forordning nr. 803/68 også imod Caterpillar Overseas' påstand. Mens artilerne 1 til 8 er affattet bindende, er artikel 9 fakultativ. Artikel 13 er heller ikke den eneste artikel, der hjemler en »praktisk« metode til at konstatere normalprisen. Artikel 13, som gør det muligt at fastsætte »middelværdier« for visse varer, åbner mulighed for en alternativ metode.

Jeg vil derfor besvare det første »mere specielle« spørgsmål således:

i) Hvad angår Kommissionens forordning (EØF) nr. 603/72, skal et salg fra et selskab til dettes datterselskab betragtes som et salg til »en i Fællesskabets toldområde bosat køber«, hvis datterselskabet har en stabil virksomhed, forstået som et virkeligt forretningssted, i dette område, og hvis salget finder sted for denne virksomheds regning.

ii) Hvorvidt den pris, der er betalt eller skal betales ved et sådant salg »på aftaletidspunktet svarer til priser, der er kommet i stand ved et salg på det åbne marked mellem en køber og en sælger, der er indbyrdes uafhængige«, er et faktisk spørgsmål, som, hvis det bliver rejst for en ret i en af medlemsstaterne, skal afgøres af den pågældende ret.

iii) Hvis dette spørgsmål besvares bekræftende, og købsaftalen gennemføres inden for den i artikel 10 i forordning nr. 803/68 fastsatte frist, kan denne pris, om fornødent reguleret for at tage hensyn til omstændigheder, der ved købet måtte afvige fra de til grund for normalprisen liggende, godkendes som toldværdi.

iv) Hvor prisen er fob afgangshavn, skal den reguleres således, at den omfatter samtlige omkostninger, byrder og udgifter, som påløber ved levering af varerne til havnen eller et andet indførselssted i Fællesskabets toldområde.

Det andet »mere specielle« spørgsmål lyder således:

»Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende, kan toldværdien i det foreliggende tilfælde da bestemmes på grundlag af priser, der anvendes over for forhandlere eller visse andre kunder, når henses til, at disse priser kan variere alt efter købernes erhvervsmæssige niveau?«

Da svaret på det første »mere specielle« spørgsmål efter min opfattelse hverken er benægtende eller bekræftende, finder jeg det påkrævet, at Domstolen undersøger dette andet spørgsmål.

Det er formuleret ud fra den antagelse, at den »deduktive« metode til beregning af normalprisen kun kan anvendes, hvis den pris, der er betalt eller skal betales, ikke kan godkendes som ansættelsesgrundlag. Efter en vis tøven er jeg nået til den opfattelse, at dette er rigtigt, bortset fra, at jeg er enig med Kommissionen i, at den »deduktive« metode, når det pågældende salg finder sted mellem forbundne selskaber, også kan anvendes til at efterprøve, hvorvidt den pris, der er betalt eller skal betales, er pålidelig. Forordning nr. 803/68 nævner ikke den deduktive metode lige så lidt som Bruxelles-konventionen, hvoraf det kan udledes, at det er en metode, som man griber til i yderste nødsfald. Toldsamarbejdsrådet synes at være af samme mening. Dets opfattelse af brugen af den deduktive metode ved indførsler mellem forbundne firmaer er opsummeret i »Study nr. 5« stk. 7 til 9. Den synes at kunne sammenfattes således, at den deduktive metode kun er hensigtsmæssig:

a) *når* importøren har de samme funktioner som en agent, snarere end en køber/mellemhandler, eller når hans funktioner, skønt de er de samme som en køber/mellemhandlers, ikke med held kan udføres af en uafhængig handlende (således at importøren, i Toldsamarbejdsrådets jargon, ikke »kan tildeles et niveau«);

b) *når* importøren handler som en køber/mellemhandler, og når hans virksomhed ville kunne fungere på det åbne marked, men hvor den pris, han har betalt eller skal betale, hverken kan siges ikke at være blevet påvirket af det særlige forhold mellem

køber og sælger, eller at »det er nemt at konstatere påvirkningen og dens omfang, samt at situationen forbliver stabil.«

Selv om sagsøgte antydede, at spørgsmålet om, hvorvidt Caterpillar Overseas kunne »tildeles et niveau«, er irrelevant, har ingen under denne sag været inde på, at Caterpillar Overseas' funktioner er de samme som en agents, eller at dets virksomhed ikke ville være erhvervsmæssigt levedygtigt, hvis det var underkastet betingelserne på det åbne marked.

Følgelig vil jeg derfor besvare det andet »mere specielle« spørgsmål således, at hvis den pris, der er betalt eller skal betales, ikke kan godkendes som ansættelsesgrundlag, kan toldværdien bestemmes på grundlag af de priser, som det importerende datterselskab anvender over for sine egne kunder. Den omstændighed, at disse priser kan variere alt efter købernes erhvervsmæssige niveau, vil jeg behandle i svaret på det tredje »mere specielle« spørgsmål.

Dette spørgsmål lyder således:

»Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, skal der da — når henses til deres eventuelle fradrag i priserne, som fastsat ifølge svaret på det andet spørgsmål — tages hensyn til følgende elementer:

a) omkostningerne ved varernes oplæggelse og bevarelse,

b) de øvrige udgifter i forbindelse med Grimbergens virksomhed,

c) et beløb, svarende til den erhvervsmæssige fortjeneste i forbindelse med Grimbergens virksomhed?«

Med andre ord ønsker den nationale ret, hvis den deduktive metode skal anvendes, at få oplyst, hvad der kan fradrages i de priser, som Grimbergen anvender over for sine kunder, for således at regne sig tilbage til normalprisen.

Der hersker ingen uenighed om punkt a) i rettens spørgsmål. Både sagsøgte og Kommissionen erkender, at omkostningerne ved varernes oplæggelse og bevarelse er fradragsberettigede. Dette er i overensstemmelse med Domstolens dom i *Enka*-sagen og skal ikke behandles yderligere.

For så vidt angår punkt b), skiftede både sagsøgte og Kommissionen mening under retsforhandlingerne for Domstolen. Sagsøgte gjorde i sine skriftlige indlæg gældende, at man ikke kan fradrage andet end de under a) nævnte omkostninger. Under de mundtlige forhandlinger erkendte sagsøgte, at omkostningerne ved de »sædvanlige behandlinger«, nævnt i Rådets direktiv 71/235/EØF, også kan fradrages. Kommissionen anførte i sine skriftlige indlæg, at de eneste omkostninger, som kan fradrages udover de i punkt a) nævnte, er omkostningerne ved behandlingerne, som nævnt i dette direktiv.

Under de mundtlige forhandlinger accepterede Kommissionen, at dersom andre udgifter, afholdt af Grimbergen, senere under indførselsforretningen afspejler sig i de priser, filialen anvender ved videresalg, så kræver den logiske sammenhæng ifølge den deduktive metode, at disse udgifter også skal fradrages. Jeg mener, at Kommissionens nøjere overvejelser er rigtige. Jeg er ikke i tvivl om, at de omkostninger ved de »behandlinger«, som er nævnt i direktivet, kan fradrages. Men formålet med direktivet, således som det klart fremgår af præamblen, er kun at specificere de sædvanlige behandlinger, der kan foretages på toldoplag og i »frizoner«. Dette problem er bredere. Det drejer sig om at konstatere hvilke omkostninger en uafhængig handlende, der varetager Grimbergens erhvervsmæssige funktioner, ville have pådraget sig efter import (f.eks. import i henhold til betingelserne i forordning nr. 803/68, artiklerne 1 til 8) og ladet indgå i de priser, han anvender over for sine kunder.

Sluttelig er der punkt c): »et beløb, svarende til den erhvervsmæssige fortjeneste i forbindelse med Grimbergens virksomhed«. Sagsøgte benægter, at et sådant beløb kan fradrages. Kommissionens bemærkninger på dette punkt var både korte og uklare, men jeg slutter ud fra dem, at Kommissionen under visse omstændigheder vil anerkende, at et sådant beløb kan fradrages. Toldsamarbejdsrådets opfattelse, således som den er kommet til udtryk i stk. 9 til dets Study nr. 5, er klar. Den går ud på, at »I det tilfælde« (dvs. i tilfælde af en køber/mellemhandler, hvor den pris, han har betalt eller skal betale, ikke kan godkendes som ansættelsesgrundlag) »skal hans priser ved videresalg reguleres ved at fratrække den passende erhvervsmargen, eller hvad der svarer hertil, for at nå frem til det rette ansættelsesgrundlag« (jf. også stk. 21 og 22 i Study nr. 5). Dette må efter min mening være korrekt, fordi selve kernen i den deduktive metode, når den anvendes i et sådant tilfælde, er, at normalprisen beregnes ved, at priserne ved videresalg fradrages samtlige de poster, som — havde der været tale om en uafhængig handlende, der importerer i henhold til en kontrakt i medfør af artiklerne 1 til 8 — udgør forskellen mellem hans priser ved videresalg og de priser, han betaler til sin udenlandske leverandør. Den eneste spidsfindighed, der bør tilføjes, er, at den passende margen vil variere alt efter det erhvervsmæssige niveau hos de kunder, til hvem disse videresalg finder sted.

Sammenfattende vil jeg besvare det tredje »mere specielle« spørgsmål ved at sige, at alle de her nævnte poster skal tages i betragtning ved anvendelsen af den deduktive metode, og at der ved beregning af den fortjenstmargen, der skal fradrages under c), skal tages hensyn til hver kundes erhvervsmæssige niveau.